

Recensie: Sanne Houtepen.

Anne Icart (vert. Hester Tollenaar): 'Ik zal er altijd voor je zijn.' Uitgeverij Mouria, Amsterdam 2010. ISBN9789045801421. Vertaling van *Les Lits en diagonale*(2009). zie ook <http://www.mouria.nl> (Verstandelijke handicap/PO/1)

Soort boek/stijl/ziekte: Autobiografisch verhaal van Anne Icart waarin ze vertelt over samen met haar broer Philippe meegemaakte ervaringen . Haar broer Philippe is verstandelijk gehandicapt. Anne richt zich in het boek tot Philippe in een compacte stijl. Een goed leesbaar, ontroerend boek.

Over de schrijfster: Anne Icart(1968) is juridisch redacteur en woont in Parijs. Ze groeide op in een gezin dat bestond uit vader moeder en twee kinderen. *Ik zal er altijd voor je zijn* is haar debuut en is vertaald in het Nederlands en Italiaans.

Korte beschrijving: Annes broer Philippe is twee jaar ouder en vanaf haar zevende is ze zich ervan bewust dat hij een verstandelijke handicap heeft waar hij en het gezin om hem heen de rest van hun levens mee te maken gaan hebben. Het kinderlijke gevoel, dat zij een haar beschermende oudere broer heeft, ebt langzaam weg. Hoe ouder ze wordt, hoe meer gevoelens van trots en liefde voor haar broer zich gaan mengen met frustraties. Ze vertelt over de hoge verwachtingen die haar ouders van haar hebben. Dat ze het gevoel heeft dat haar broer meer aandacht krijgt van haar ouders dan zij. Dat andere kinderen gemeen zijn tegen haar niet 'normale' broer.

Ze heeft, als ze volwassen wordt, van een aantal van deze ervaringen, emoties en gevoelens last. Anne voelt zich schuldig als ze meer bereikt dan Philippe en heeft er moeite mee diepgaande relaties met mannen aan te gaan. Daarbij gebruikt ze Philippe vaak als schild en verlaat ze vriendjes voordat ze haar kunnen verlaten. Tegelijkertijd heeft met name haar moeder het er zwaar mee dat haar zoon nooit een normale jongen zal kunnen zijn en veel moeilijkheden op zijn pad tegenkomt. Ze neemt teveel pillen in en uit haar frustraties over haar zoon naar Anne. Daarnaast heeft haar moeder een hele sterke band met Philippe. Zo sterk dat Philippe zijn genegenheid makkelijker uit naar zijn moeder dan naar Anne.

Anne leert ermee om te gaan, haalt alsnog haar bul in de rechten en bereidt zich mentaal voor op het moment dat haar ouders er niet meer zullen zijn en zij voor haar broer zal zorgen. Ze eindigt haar boek met te beschrijven dat ze vrede heeft met haar huidige leven en blikk vooruit op de toekomst, die ze niet meer zo negatief inziet.

Wat viel op: Hoe open, eerlijk en liefdevol Anne schrijft over het gezamenlijk met David opgroeien. Daarbij gaat ze problemen niet uit de weg. Ze beschrijft de druk die het hebben van een verstandelijk gehandicapt kind en broer met zich mee brengt. Ze licht schaamtegevoelens toe, maar ook de liefde die zij voelt voor haar broer. En benoemt de erfenis die ze mee krijgt: dat zij degene zal zijn die, als hun ouders er niet meer zijn voor Philippe zal zorgen. Ze had zich geen ander leven voorgesteld dan mét haar broer die gewoon anders is.

Citaten: Pag.22: “Ik loop graag met je naar school. Alsof we groot zijn. Met onze zware schooltassen over onze schouders. We kletsen. We lachen. Ondanks alles zie ik je nog steeds als mijn beschermer. Waarschijnlijk ben je al bezig met wegstoppen. ‘En hoeveel is tweeduizend driehonderdvierentwintig maal twee?’ Je denkt even na, glimlachend. ‘Vierduizend zeshonderdachtenveertig.’”

Pag. 56: “Het is geen pretje om de zus van een gehandicapte broer te zijn. Ik heb het gevoel dat ik behalve jouw versplinterde vleugels nog veel meer loodzware dingen moet dragen. Dat mama jou meer in bescherming neemt dan mij en dat dat normaal is. Dat papa wil dat ik briljant ben en dat dat normaal is. Dat ik alles moet begrijpen en dat dat normaal is. Dat ik geen fouten mag maken. Omdat ik normaal ben.”

Pag. 118: “Zal ik in staat zijn voor alles te zorgen, voor jou te zorgen? En voor papa en mama. Ik vraag het me niet af. Ik weet dat het zal gebeuren. Want zo is het. Want bij ons blijft iedereen bij elkaar. En toch vraag ik het me af. Zal ik ertoe in staat zijn?”

Pag. 123: “Ik ben zoals ik ben. Jij bent zoals jij bent. Het heeft geen zin anders te willen zijn. We zijn het al. Ik word ouder en draag die dag waarop mama me in de keuken vertelde dat je ziek was en niet beter zou worden met me mee. Ik moest goed voor je zorgen. Alles wat mama zei heb ik opgeslagen. En ik ben een gehoorzaam meisje. Zozeer dat ik me voor zover als deze herinneringen teruggaan nooit een leven zonder jou heb voorgesteld.”

Recensies: Nathalie Iris, boekhandelaar: 'Een schitterend debuut, ontroerend, teder en prachtig geschreven.'

Anja Schüller (www.leefwijzer.nl): ‘Ik ben stil. Wat een prachtig verhaal. De woorden en zinnen raken je midden in je hart. Anne kan toveren met woorden.’

M. Timmer (www.bol.com) : ‘ Een bijzonder relaas van het opgroeien met een verstandelijk gehandicapte broer, de schrijfster is intens verweven met haar broer en de vertelwijze vind ik erg mooi. ‘